ХАЙ ЖИВЕ РАДЯНСЬКА ВЛАДА—ВЛАДА НАРОДУ І ДЛЯ НАРОДУ!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р. № 9 (1542). 2 БЕРЕЗНЯ 1984 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

ВСІ НА ВИБОРИ!

ТОВАРИШІ ВИБОРЦІ! ГРОМАДЯНИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ! ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ КПРС ЗАКЛИКАЄ ВАС ВІДДАТИ СВОЇ ГОЛОСИ ЗА КАНДИДАТІВ БЛОКУ КОМУНІСТІВ І БЕЗПАРТІЙНИХ. ОДНОСТАЙНИМ ГОЛОСУВАННЯМ ВИ ЗНОВУ ПРОДЕМОНСТРУЄТЕ ВІРНІСТЬ КУРСОВІ ПАРТІЇ НА КОМУНІСТИЧНЕ ТВОРЕННЯ І МИР.

(Із Звернення Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу до всіх виборців, громадян Союзу Радянських Соціалістичних Республік).

ПЕРЕМОЖЦІ СОЦІАЛІСТИЧНОГО ЗМАГАННЯ

РЕКТОРАТ, ПАРТІЙНИЙ КОМІТЕТ, ПРОФКОМИ УНІВЕРСИТЕТУ ПІДВЕЛИ ПІДСУМКИ СОЦІАЛІСТИЧНОГО ЗМАГАННЯ ЗА 1983 РІК СЕРЕД ФАКУЛЬТЕТІВ, ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКИХ КАФЕДР ТА НАУКОВИХ ПІДРОЗДІЛІВ І ПОСТАНОВИЛИ ПРИСУДИТИ:

І МІСЦЕ:

ФІЗИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ — серед природничих факультетів. Колектив нагородити Перехідним Червоним прапором і Почесною грамотою.

ЮРИДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ — серед гуманітарних факультетів. Колектив нагородити Перехідним Червоним прапором і Почесною грамотою.

КАФЕДРІ ПОЛІТЕКОНОМІЇ — серед загальноуніверситетських кафедр. Колектив нагородити Перехідним вимпелом і Почесною грамотою.

НДІ ФІЗИКИ — серед наукових підрозділів. Колектив нагородити Перехідним вимпелом і Почесною грамотою.

Цим колективам присвоєно звання «Переможець соціалістичного змагання 1983 р.».

ІІ МІСЦЕ:

МЕХАНІКО-МАТЕМАТИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ — серед природничих факультетів. Колектив нагородити Перехідним вимпелом і Почесною грамотою.

ІСТОРИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ — серед гуманітарних факультетів. Колектив нагородити Перехідним вимпелом і Почесною грамотою.

КАФЕДРІ ІСТОРІЇ КПРС — серед загальноуніверситетських кафедр. Колектив нагородити Перехідним вимпелом і Почесною грамотою.

ПНДЛ-3 — серед наукових підрозділів університету. Колектив нагородити Почесною грамотою.

ІІІ МІСЦЕ:

БІОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ — серед природничих факультетів. Колектив нагородити Почесною грамотою.

ФІЛОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ — серед гуманітарних факультетів. Колектив нагородити Почесною грамотою.

КАФЕДРІ НАУКОВОГО КОМУНІЗМУ — серед загальноуніверситетських кафедр. Колектив нагородити Почесною грамотою.

АСТРОНОМІЧНІЙ ОБСЕРВАТОРІЇ — серед наукових підрозділів. Колектив нагородити Почесною грамотою.

ЗА ПІДСУМКАМИ СЕСІЇ

ВИЗНАЧЕНО КРАЩУ ГРУПУ

За підсумками сесії і першого семестру кращою визначено нашу, другу академічну групу юридичного факультету. Це не було несподіваністю для нас. Юнаки та дівчата з нашої групи не тільки добре навчаються, а й беруть активну участь в громадському, культмасовому і спортивному житті університету. Троє з нашої групи є членами комсомольського бюро курсу.

На початку другого семестру в нашій групі відбулись комсомольські збори, на яких було підбито підсумки проведеної роботи. Було заслухано виступи всіх членів групи про громадську і комсомольську роботу і про успішність. Відмінні оцінки у В. Шалогінова і Юсупова. Більшість студентів склали екзамени на «відмінно» і «добре». На жаль, задовільні оцінки одержали студенти, яких не можна назвати нездібними. За їх словами, такий результат одержано через деяку пасивність.

Разом з радянськими студентами в нашій групі вчаться представники інших країн. Безумовно, цим студентам важче навчатися, адже вони недостатньо володіють російською мовою. Але бажання оволодіти знаннями допомагають їм подолати певні труднощі. І це зазначила сесія. Двоє з них: Будо Норісон Рішар і Андрес Кутеса Камія — відмінники і тільки двоє мають задовільні оцінки.

Для того, щоб зберегти звання кращої групи у ІІ семестрі, нам необхідно наполегливо вчитися, ліквідовувати наявні недоліки. І це в наших силах.

Т. ТИЩЕНКО,
І курс юрфаку.

ГЕРБ МОЄЇ ДЕРЖАВИ

Герб моєї держави —
Серп і Молот, повитий
колоссям,
та негасначе сонце,
що в промінні, як стяг,
піднялося.

Хлібороб і робочий
об'єднались в єдиній родині.
Скільки щедрого світла
Герб дарує трудящій людині.

Скеля з скелею поруч —
нездоланні у щасті дзвінкому.
Герб моєї держави
не затьмарити млою нікому.

Нам кував його Ленін
у жовтневій буремній тривозі.
Ми в майбутнє крокуєм
по його заповітній дорозі.

Герб моєї держави —
Серп і Молот, повитий
колоссям,
та негасначе сонце,
що над світом, як стяг,
піднялося.

Дмитро ЛУЦЕНКО

1917 1984

НЕДІЛЯ

4

БЕРЕЗНЯ

Вибори

до Верховної Ради СРСР

ПІСНЯ БРАТЕРСТВА

По чебесному роздоллю
До Москви летить дорога;
Ми з Тарасового болю,
Ми з франківського пролога,
Ми із Ленінської мрії
Вийшли радісні і чисті --
В золотім вінку пшениці
Та в калиновім намисті.
Небеса Москви над нами,
Ніби материнські очі;
Наливаються піснями
Наші задуми робочі;
Папороть од щастя квітне
На донецькім антрациті,
Світять сталеварів чола,
Домен відблисками вмиті.

Променись вікам на подив,
Злотоцвітна Україно,
В колі збратаних народів
Озивайся солов'їно!
Скарб найкращий — то
підмога
Від народу-побратима,
Найміцніша сталь на світі —
Наша дружба незборима!
Загівайся, добра земле,
Від Карпат до Краснодона,
Світлом Ленінської мислі,
Словом нового Закону,
Піднімай зелені врупа,
Торжества сяйливі гони,
Розгортай неначе крила,
Рідне знамено червоне!

Дмитро ПАВЛИЧКО.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

ВОНИ ГОЛОСУВАТИМУТЬ ВПЕРШЕ

4 березня сотні студентів університету будуть голосувати вперше. Серед них й першокурсники механіко-математичного факультету. Вони одностайно вирішили віддати свої голоси за кандидатів блоку комуністів та безпартійних.

НА ЗНІМКУ: М. Пушня, комсорг І курсу мехмату, Д. Холкіна, А. Биязь, член комсомольського бюро І курсу мехмату Н. Павлова, А. Сатирова та профорг п'ятої групи І курсу мехмату С. Рогачко разом з секретарем комітету комсомолу мехмату Г. Райчевим вивчають Звернення Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу до всіх виборців, громадян Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

Фото І. МОСКАЛЕНКА.

ДИНАМІЗМ НАШОЇ ДЕМОКРАТІЇ

Впевнено йде до своєї мети радянський народ. І чим успішніше ми рухаємося вперед, тим більш злобними стають нападки буржуазної пропаганди на наш лад, радянський спосіб життя, соціалістичну демократію. Зараз, коли ведеться підготовка до виборів у Верховну Раду нашої країни, знову з'являються старі міфи, розповсюджуються заяложені плітки про «недемократичність» радянського суспільства. Капіталістичні ідеологи намагаються довести, що демократія притаманна лише їхньому суспільству.

Подібні твердження ніщо інше, як злісні інсинуації. Демократія — не абстрактне поняття, вона є конкретно-історичним явищем, тісно пов'язаним із соціально-економічною основою суспільства. Якщо у суспільстві панує приватна власність на засоби виробництва, експлуатація людини людиною, якщо політична влада зосереджена головним чином у руках тих, у кого, образно кажучи, гаманець товщий, то демократія за таких умов безсумнівно є обмеженою. Це неспростовно доводить дійсність.

Лише соціалізм наповнює демократію справжнім змістом. Наша політична система не є чимось нав'язаним згори, вона не виникла внаслідок якихось мудрувань комуністів, як намагаються це зобразити буржуазні ідеологи. Вона народжена самим життям, боротьбою людей праці за право самим розпоряджатися своєю долею. Політична система радянського суспільства — не що інше, як механізм народовладдя. Саме з таких позицій визначається статус її головних ланок — держави, профспілок, комсомолу, кооперативних та інших громадських організацій, трудових колективів. Ядром політичної системи, керівною, спрямовуючою силою нашого суспільства є Комуністична партія Радянського Союзу.

Слід особливо підкреслити, що з побудовою розвинутого соціалізму політична система спирається на все суспільство, що складається лише з трудящих. У нас сьогодні немає жодного класу, соціальної групи, нації чи народності, корінні запити яких вона б не відображала.

Основою соціалістичного самоврядування народу є Ради народних депутатів. Саме через них, як школу державного управління, проходять мільйони людей. Так, за останні два десятиріччя понад 20 мільйонів чоловік виконували в органах державної влади на всіх рівнях — від Верховної Ради країни до сільської Ради — безпосередньо державну роботу як депутати.

Народні депутати в СРСР — представники всіх класів, соціальних верств, націй і народностей, поколінь радянських людей. У нас немає професіональних парламентаріїв. Народні обранці здійснюють свої високі державні обов'язки, не втрачаючи зв'язку з виробничою чи службовою діяльністю. Такого немає в жодній капіталістичній країні.

У практиці Рад — регулярні звіти депутатів перед своїми виборцями. Щорічно проводиться близько 4 мільйонів зборів зі звітами депутатів, на яких присутнє практично все доросле населення країни.

До органів влади і управління, до народного депутата у нас має можливість звернутися кожний і з будь-яким питанням, розраховувати на уважне ставлення до себе. За 1982 рік у зверненнях, розглянутих у всіх ланках Рад, було поставлено майже 16 мільйонів запитань громадського й особистого характеру.

Принциповим положенням дійсного демократизму, як відзначав В. І. Ленін, є право виборців достроково відкликати свого депутата. Законодавчо закріплене, воно є важливим засобом впливу трудящих на роботу й склад Рад.

Вся практика політичного життя у нашій країні підтверджує: в СРСР багато зроблено для розвитку соціалістичної демократії, дійсного народовладдя.

Наша демократія перебуває у постійному розвиткові, вдосконалюється. Послідовно збагачується її зміст, урізноманітнюються форми здійснення народовладдя. Як підсумок змін, що відбулися з будівництвом розвинутого соціалізму в економіці, соціальній сфері, духовному житті суспільства наша держава, яка виникла як диктатура пролетаріату, переросла у політичну організацію всього народу, стала загальнонародною. Все це знайшло відображення у Конституції СРСР 1977 року, прийнятої після широкого всенародного обговорення.

Г. ДЕНИСОВ,
кандидат юридичних наук.

ВУЗІВСЬКА КАФЕДРА:

ДЛЯ ВУЗІВСЬКОЇ НАУКИ ВИРОБНИЦТВО — це не тільки сфера матеріального і духовного виробництва, соціально-культурної діяльності, державно-правового будівництва, але й учбовий процес і його результат — підготовка молодих фахівців. Цим пояснюється імперативність в діяльності кафедри державного і адміністративного права «жорстко» запрограмованого алгоритму: грунтовна проблематика державознавства — теоретичні розробки, спрямовані на «обгрунтування здійснюваних дій для певності в них» (В. І. Ленін) — практика державно-правового будівництва, як критерій дійсності теорії і стимулятор її розвитку — державознавча підготовка студентів, орієнтована на мінливий в процесі удосконалення зрілого соціалізму «попит на кадри тієї чи іншої спеціальності» (матеріали XXVI з'їзду КПРС).

Переконливою ілюстрацією ефективності цієї програми є експонента кількісних (середньорічних) показників науково-дослідної роботи у порівнянні X і трьох років XI п'ятирічок: збільшилась кількість публікацій — теоретичних майже вдвічі, науково-методичних — в 2,5 рази; участь в конференціях — в 5 разів, участь в законопроектній діяльності — більше ніж вдвічі, практичні рекомендації радянським, господарським, правоохоронним органам, законодавчі, гідні до впровадження — учетверо, участь студентів в формі реальних НДРС — учетверо.

Однак кількісні виміри не є головним показником якості і ефективності роботи. Дійсно, протягом багатьох років в науці намагаються визначити масштаб вимірювання досягнень окремих вчених і наукових колективів, але не можуть подолати досить зручну у всіх випадках оцінку наукової творчості по кількості і обсягу публікацій, визначаючи монографії, товсті книжки, і не враховують, що нерідко фіксований у фахівному виданні короткий виступ на конференції, нараді і т. п, може бути більш інформативним, плідним, оригінальним, ніж місткі фоліанти праць. Між іншим, Рентген мав близько 15 наукових праць, Ейнштейн — біля 30. Сучасний вчений утверджує своє реноме, коли перелік його друкованих робіт перевищує кілька десятків, а то й сотню праць. Адже за своєю суттю наукова публікація, це розмова автора з колегами-фахівцями своєї країни, а іноді й світу. Як же оцінити публікації вченого, що не викликають ніякої, навіть протестуючої реакції наукової громадськості, які проходять мов крізь пустелю, а наукознавці називають їх «інформаційними невидимками».

Ми спробували зробити це стосовно кафедри і результати виявились не за всіма параметрами досить коректні. Так, при збільшенні за три роки п'ятирічки кількості публікацій майже на 200 процентів (у порівнянні з середньорічною за X п'ятирічку), індекс цитування підвищився більше ніж в 10 разів, в тому числі — в серйозних академічних і вузівських виданнях відомих вчених і наукових колективів нашої країни. Однак, якщо в минулій п'ятирічці у «багажі» членів кафедри були рецензії, інформаційні посилання в іноземних виданнях, то в цьому п'ятиріччі не зафіксовано ні одної.

Інша проблема — де і як друкуватися. Прагнення обов'язково і найшвидше видати свою працю, кафедральну монографію, факультетський збірник заслуговує всілякої підтримки. Але не менш цінною є участь вченого у виданнях значних академічних центрів країни, що свідчить про певне визнання його творчих пошуків, а також орієнтація на участь в цільових комплексних програмах ведучих НДІ системи Академії наук.

Публікація не може завершувати процес наукової творчості, інакше у спринтерському бігу за кількістю аркушів поринатиме суть наукового пошуку. Тут незамінимим лакмусовим папірцем є практика як критерій істини. Але, по-перше, не всіляка практика може бути істиною (наприклад, в сфері адміністратизної або судової практики). По-друге, не завжди практика може упоратися з потоком тверджень, які щорічно і щогодини формулюються як істини. По-третє, є певний часовий лаг (зумовлений рівнем і можливостями технології, ресурсів і т. д.) між установленням і навіть загальним визнанням істини і її реалізацією в практиці. Тут виникає постійна проблема впровадження наукових розробок і потребуючих формалізації уявлень про впровадження науки.

Наприклад, стосовно до правознавців, пропозиції законодавцю, прийняті (урахувані і відповідно оформлені) законопроектними органами — це форма впровадження юридичної науки в державно-правове будівництво. В цьому зміст вказівок червневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС про те, що «наукові розробки повинні виливатися в практичні рекомендації».

Враховуючи особливості діяльності вченого-юриста, пов'язані з необхідністю владно-нормативного визнання і сприймання державою результатів його роботи, це, напевне, головний, хоч і опосереднений державною владою, канал впровадження науки у виробництво. Кафедра акцентувала цю сторону роботи і домоглась у цій п'ятирічці певних успіхів: вдвічі збільшилась кількість пропозицій правотворчим органам, більше ніж утроє — кількість довідок, подань, пропозицій радянським, господарським

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ХДУ ім. М. Горького

8 БЕРЕЗНЯ — МІЖНАРОДНИЙ ЖІНОЧИЙ ДЕНЬ

ЖІНКИ ОДНІЄЇ КАФЕДРИ

ШІСТЬ РОКІВ очолює кафедру філософії гуманітарних факультетів доктор філософських наук, професор Ірина Марківна Попова. На кафедрі працює 14 чоловік, з них — 10 — кандидати наук.

Колектив наш дуже сильний, — говорить Ірина Марківна, — є інтерес до роботи із студентами, до свого фаху.

Викладачі кафедри читають діалектичний і історичний матеріалізм, логіку, історію філософії на всіх курсах гуманітарних факультетів, крім п'ятого. У всіх велике завантаження, серйозний і суворий підхід до учбового процесу. Більшість семінарських занять проходять з використанням технічних засобів навчання. Обладнано клас програмованого навчання РИТМ-2, використовується кодоскоп— демонструються схеми, визначення проблемних завдань. На семінарських заняттях йде освоєння, активізація філософських знань, їх застосування до злободенних проблем сучасності.

Підвищенню рівня викладацької майстерності сприяє обговорення результатів взаємовідвідувань, показових і відкритих занять, обговорення на засіданнях кафедри теоретичних доповідей і повідомлень, інформація про нову філософську літературу. У обговоренні питань викладання філософських курсів на окремих факультетах бере участь комсомольський актив. На засідання кафедри запрошуються літературознавці, економісти, вчені інших кафедр. Запам'ятались виступи професорів В. В. Фащенка, Н. О. Пільгуй.

Спільно з соціологічною госпдоговірною групою розроблюються проблеми прикладної соціології. Група працює на базі Міністерства морського флоту СРСР, надаються рекомендації з різних соціальних аспектів матеріального виробництва, які зафіксовані в більше ніж десяти актах впровадження. За результатами соціологічних досліджень підготовлено монографії «Свідомість і трудова діяльність. Ціннісні аспекти свідомості. Вербальна і фактична поведінка в сфері трудової діяльності».

Запроваджено окрему методику підготовки іноземних аспірантів до кандидатського екзамену з філософії. Доцент І. Я. Мотковська веде спеціальні заняття і консультації з історії філософії. І. М. Попова викладає спецкурс з актуальних проблем історичного матеріалізму.

Перші кубинські аспіранти з суспільних наук в університеті працюють на цій кафедрі.

Для студентів-іноземців підготовлений і читається спецкурс «Актуальні проблеми філософської науки».

Окремо проводяться заняття з логіки і діалектичного матеріалізму.

При кафедрі працює учбово-методичний кабінет, який забезпечує студентів, аспірантів, викладачів творами класиків марксизму-ленінізму, партійними документами, учбовою і науковою літературою.

Кафедра проводить велику громадську, ідейно-виховну роботу. Доценти І. Я. Мотковська і І. А. Грізова ведуть методологічні семінари в науковій бібліотеці і на факультеті романо-германської філології, працює народний університет філософських знань. На кафедрі створено первинну організацію товариства «Знання», пропагандистами прочитано за перший семестр цього учбового року більше ніж 100 лекцій, з них більше половини — на селі. Тематика лекцій пов'язана з такими циклами: «Основні завдання морального виховання в світлі рішень XXVI з'їзду КПРС і червневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС»; «Соціальні проблеми труда в світлі рішень XXVI з'їзду КПРС, червневого і грудневого (1983 року) Пленумів ЦК КПРС», «Два світи, два способи життя», «Логічні основи лекційної пропаганди», «Реалізація Продовольчої програми — всенародна справа», «Критика буржуазного націоналізму і сіонізму», «Червневий (1983 р.) Пленум ЦК КПРС про значення мистецтва у вихованні людини».

Шість студентських наукових робіт відзначені дипломами на республіканському турі і одна робота — на всесоюзному турі — IX Всесоюзного конкурсу суспільних наук. Відповідаюча за наукову роботу студентів Л. М. Сумарокова нагороджена грамотою Міністерства вищої освіти УРСР, І. М. Поповій висловлена подяка.

Насичена, різноманітна робота викладачів кафедри філософії гуманітарних факультетів. Ірина Марківна Попова не тільки керує цією роботою, в певній мірі визначаючи підхід до неї і її стиль, але і бере безпосередню участь в багатьох напрямках діяльності кафедри. Викладає студентам історичний матеріалізм, а слухачам факультету підвищення кваліфікації курс «Актуальні проблеми марксистської прикладної соціології». Проводить дослідження в соціологічній групі, бере участь в підготовці колективних монографій. Член партбюро групи, позаштатний лектор обкому КПУ І. М. Попова близько чотирьох років очолює Одеське відділення «Радянської соціологічної асоціації».

Половина складу кафедри філософії — жінки. Напередодні Міжнародного жіночого дня побажаємо їм подальшої плідної роботи, цікавих починань, доброго весняного настрою.

Б. ВЕРНИКОВА.

ВЧЕНА-ДЕПУТАТ

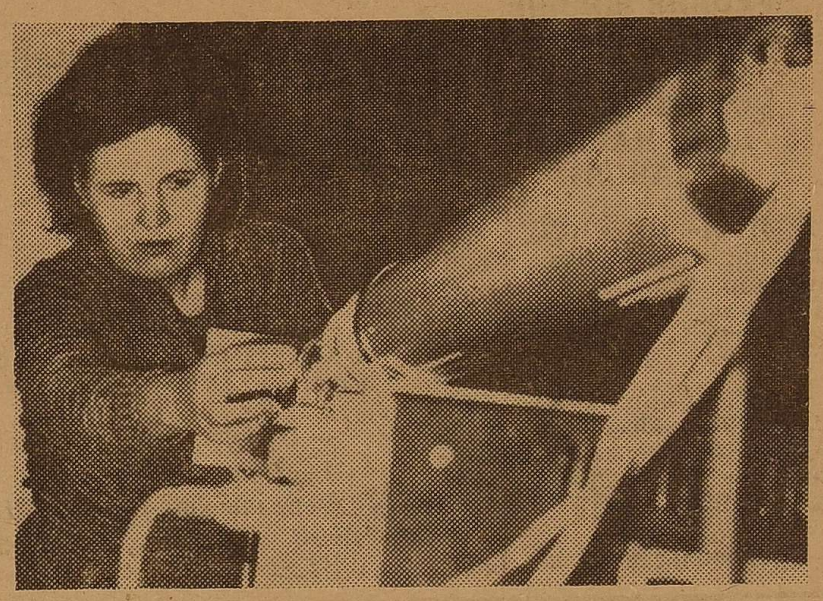

З юнацьких років пов'язане життя Валентини Григорівни Заремби з Одеським університетом. В 1953 році закінчила фізико-математичний факультет, вступила до аспірантури, по закінченні була залишена на викладацькій роботі і зараз працює доцентом кафедри загальної фізики.

Колективом кафедри під керівництвом В. Г. Заремби в останні роки створено наукову лабораторію, де вивчається молекулярне розсіяння світла. Поруч з традиційним обладнанням розроблена з участю дослідників гідрометеорологічного інституту унікальна установка надвисокого розрішення для дослідження кореляційних характеристик розсіяного світла. Розрішення дозволяє досліджувати контур спектральної лінії і вивчати повільні моди колективних рухів молекул в рідинах. В лабораторії досліджуються початкові стадії структування при фазових перетвореннях в рідинах, вивчаються структурні і динамічні характеристики рідинокристалічних систем, розроблюється методика і засоби досліджень гідродинамічних потоків, що дасть змогу вивчати передтурбулентні і турбулентні течії рідини і проводити неруйнівний дистанційний контроль потоку рідини.

Результати цих досліджень вже пройшли високу апробацію, доповідались на VI міжнародній конференції з росту кристалів, що відбулась в Москві в 1980 році, на IV і V міжнародних конференціях соціалістичних країн з рідких кристалів (Тбілісі — 1981 р., Одеса — 1983 р.).

Ці наукові розробки широко впроваджуються в учбовий процес. З участю В. Г. Заремби створено спецпрактикум з молекулярного розсіяння світла, до нього написано учбовий посібник, розроблені спецкурси з фазових переходів, оптичних і електричних властивостей рідини, кореляційної спектроскопії, які викладаються на IV і V курсах спеціалізації «Молекулярна фізика».

В. Г. Заремба обиралась депутатом Центральної районної Ради депутатів трудящих XVI і XVII скликань і є депутатом XVIII скликання. За своїми депутатськими обов'язками вона працює заступником голови постійної планово-бюджетної комісії і входить до депутатської групи при ЖЕУ-32. До Валентини Григорівни звертаються її виборці з проханням допомогти влаштувати дитину в дитячий садок, вирішити різні житлово-побутові питання. Валентина Григорівна робить все, що від неї залежить, щоб допомогти людям, які обрали її своїм депутатом.

Почуття відповідальності за свою справу дозволяє В. Г. Зарембі досягати високих результатів в її багатогранній професійній і громадській діяльності.

О. ПЕТРЕНКО.

НАУКА—ВИРОБНИЦТВУ

правоохоронним органам. І головне — кафедра включена до загальносоюзного Плану законопроектних робіт, пов'язаних з поновленням радянського законодавства на підставі конституційних актів 1977—1978 рр., бере участь в роботах по зводах Законів СРСР і УРСР; взяла участь в процесі підготовки Закону СРСР про трудові колективи, Указу Президії Верховної Ради СРСР про відшкодування збитків, заподіяних громадянину незаконними діями державних і громадських організацій, службових осіб, Кодексу УРСР про адміністративні правопорушення; надала пропозиції по проекту ЦК КПРС про Основні напрями реформи загальноосвітньої і професійної школи.

Робота на адресу союзного і республіканського законодавця органічно пов'язана з допомогою, що надається місцевим радянським органам, наприклад, при підготовці Регламентів Одеської обласної Ради і виконкому та інші.

Нарешті, в цій п'ятирічці з'явилась нова форма прямого безпосереднього виходу вузівської кафедральної науки в сферу виробництва. Це дослідницька робота по госпдоговорах і договорах про творчу співдружність з виробничими організаціями, спрямована на раціоналізацію і демократизацію господарчого управління, стабілізацію трудового колективу і оптимізацію організації виробництва в умовах дії Закону СРСР про трудові колективи. Цікаво зазначити, що договір на поточне трьохріччя укладено на підставі висновків про перспективність досліджень, які почались при виконанні договору про творчу співдружність з виробничою установою.

Вся ця робота була підготовлена паспортизацією науково-дослідного потенціалу кафедри, важливостей залучення до роботи фахівців з суміжних галузей знань, що має значення не тільки для госпдоговірних робіт, взаємодій і взаєморозуміння із замовником — виробничою установою, але й цілком для організації роботи кафедри.

Загальна наукознавча вимога комплексності, системності досліджень виробничої установи, реальні процеси економізації, соціалогізації, психологізації, математизації юридичної проблематики при відсутності в університеті науково-дослідних лабораторій, учбових науково-виробничих об'єднань юридичного профілю залишає як одну з важливіших форм стикування суміжників госпдоговірні групи, що поєднують зусилля представників різних галузей знань. На цьому шляху довелося подолати багато труднощів, пов'язаних перш за все з природними суперечностями між наукою, що є «порушником спокою» і виробництвом, яке зовсім не завжди виявляє готовність і здібність до перетворення сучасного рівня знань у невід'ємну частину механізму господарського управління. Наполеглива і послідовна робота всього колективу, вивчення передового вітчизняного і зарубіжного досвіду, незважаючи на значні труднощі, сприяє не тільки формуванню гідних для впровадження практичних рекомендацій і безпосередньому впровадженню значного обсягу пропозицій, не тільки формуванню позиції адміністрації виробничої установи на підставі того, що «суть не столько в дифиците трудовых рессурсов, сколько в управлении, в умении поставить дело», але і досягненню невідомих нам аналогів в радянській юридичній науці, значного економічного ефекту проведеної роботи (близько третини млн. карб.). Це дало змогу розробити прийняту замовником Приблизну програму впровадження результатів дослідної роботи на 1983—1985 р.р. Поряд з цим кафедра переконалась у великому значенні пошукових і прикладних науково-дослідних робіт, орієнтованих на державно-правове будівництво, для підвищення рівня підготовки молодих фахівців з профілюючої для кафедри державознавчої спеціалізації. Прикладом є елементи методів нормативного регламентного і ситуаційного управління, відігравання ролей, ділових ігор, оргпроектування, які у вищій школі включено в загальну систему засобів активного навчання.

Було вивчено досвід роботи в цій галузі Московського інституту управління з участю у семінарі по ділових іграх; підготовлено відповідні організаційні і методичні матеріали, виступи на семінарах-нарадах і науково-методичній конференції в університеті; подано доповіді на Всесоюзний семінар-нараду завідуючих кафедр державознавчого профілю і республіканський семінар-нараду завідуючих випускаючих кафедр юридичних вузів, на засідання Наукової Ради АН УРСР (з питання про координацію АН вузівської науки і її значення для удосконалення підготовки юридичних кадрів).

Завершенням цієї роботи стали подання у облвиконкоми України, Міньвузу СРСР і УРСР, у Президію Верховної Ради УРСР.

Таким чином «замкнувся» алгоритм, описаний на початку статті, який являє необхідну умову для рішення завдань, поставлених XXVI з'їздом КПРС на XI п'ятирічку і на час до 1990 року.

М. ОРЗІХ,
професор, зав. кафедрою державного і адміністративного права.

В ПОМОЩЬ НАСТАВНИКАМ АКАДЕМГРУППЫ И ПОЛИТИНФОРМАТОРАМ

ЛИТЕРАТУРА ПО ТЕМЕ: «ПОВЫШЕНИЕ УРОВНЯ ЖИЗНИ НАРОДА — ГЛАВНАЯ СОЦИАЛЬНО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ЦЕЛЬ НАШИХ ПЛАНОВ»

В. И. Ленин, КПСС о повышении жизненного уровня трудящихся: Документы и материалы. — М.: Политиздат, 1975. — 375 с.

В. І. Ленін, КПРС про підвищення життєвого рівня трудящих: Документи і матеріали. — К.: Політвидав України, 1977. — 370 с.

Продовольственная программа СССР на период до 1990 года и меры по ее реализации: Материалы майского Пленума ЦК КПСС. 1982. — М.: Политиздат, 1982, — 111 с.

Правда, 1982, 27 мая: Коммунист, 1982, № 9, с. 18—44.

Материалы Пленума Центрального Комитета КПСС, 26—27 декабря 1983 г. — М.: Политиздат, 1983. — 31 с.

Правда, 1983 27—28 дек.: Парт. жизнь, 1984, № 1.

Девятая сессия Верховного Совета СССР десятого созыва.

— **Правда**, 1983, 29 дек., с. 4—7; 30 дек., с. 1—2.

Февральский Пленум ЦК КПСС (1984 г.) — Правда, 1984, 14 февр., с. 1—2.

Боголюбов К. М. Продовольственная программа СССР — новый этап современной аграрной политики партии — Коммунист, 1983, № 13, с. 33—46.

Глухов П. И. Потребности людей в центре экономической и социальной политики КПСС. — Науч., докл. высш. школы, 1984, № 1, с. 51—58.

Жадан А. Продовольственная программа СССР: правда жизни и несостоятельность измышлений буржуазной пропаганды. — Под знаменем ленинизма, 1983, № 21, с. 36—40.

Нуриев В. Продовольственная программа — всенародное дело. — Правда, 1984, 17 январ., с. 2—3.

Повышение благосостояния советского народа: Цифры и факты для бесед.— Под знаменем ленинизма, 1983, № 21, с. 59—61.

АКТИВІСТКА

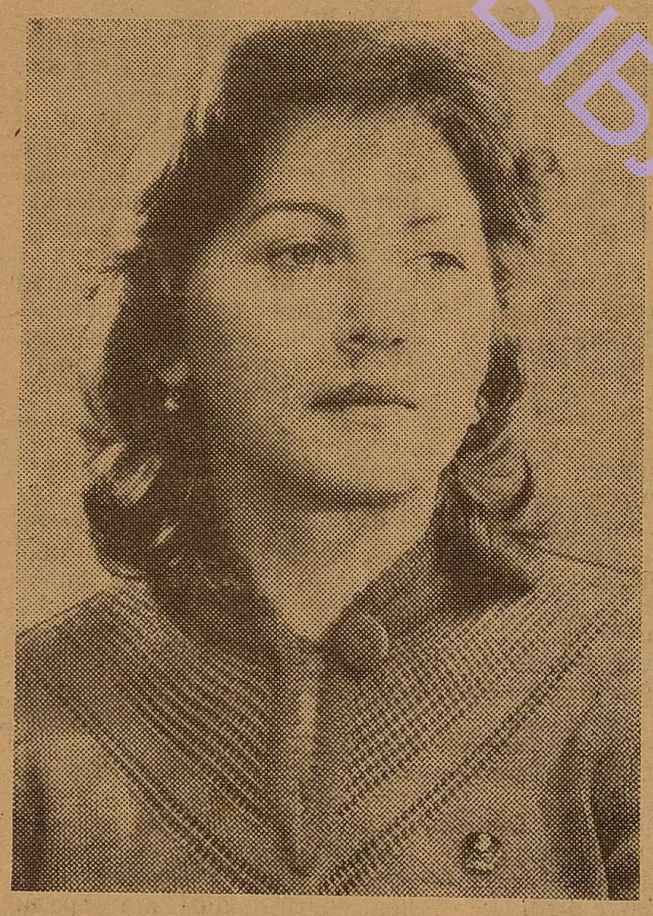

Є люди, спілкування з якими піднімає настрій, надає заряд бадьорості. Саме такою є Віка Пилипенко. Вона — джерело доброзичливості, творчої енергії.

Три роки тому Віку обрали відповідальною за культмасовий сектор комсомольського бюро курсу. Вже тоді завдяки її роботі наш курс відзначився своєю активністю: пройшли цікаво «Осінній бал» і новорічний вечір, ми брали участь в огляді художньої самодіяльності факультету, КВН, добре готувались до Дня свята механіко-математичного факультету.

Віка має чудові організаторські здібності. Там, де є вона — завжди йде робота. Вона може запалити будь-кого своїми ідеями.

В минулому році Вікторія Пилипенко була інструктором комітету комсомолу мехмату, відповідала за роботу клубів на факультеті. Особливої популярності набув клуб аматорів книги. Багатьом запам'ятався цікавий, змістовний вечір в «Метрономі», який став підсумком роботи клубу.

На звітно-виборчій конференції механіко-математичного факультету Віку обрали членом комітету комсомолу факультету, вона відповідає за проведення оглядів-конкурсів.

Я впевнена, що Віка виправдає довір'я комсомольців, ніколи не заспокоїться на досягнутому.

Л. ЛОПАКОВА,
студентка III курсу мехмату.

ОЛЯ СКРІЗЬ ПОСПІВАЄ

Ми з Олею Драгомир вчилися разом в 38-й одеській школі. Ще в школі прищепили нам любов до точних наук — фізики, математики. Щодо Олі, то всі були впевнені, що вона буде математиком. І Оля дійсно вступила до математичного факультету ОДУ. Тут вона, як і в школі, бере активну участь в громадській роботі. Вона запропонувала підняти успішність і дисципліну всієї групи і її обрали академсектором групи.

Поєднувати відмінне навчання з комсомольською і громадською роботою — це не проста справа, особливо на мехматі. Однак Оля скрізь поспівала і студенти курсу обрали її до комітету комсомолу факультету. На третьому курсі її обрано заступником студентського деканату. Оля виявила себе принциповою комсомолкою, яка добре знає свою роботу і вміє залучити до неї інших.

Мехмат славетний не тільки науковими, а й своїми святковими традиціями — яскравим веселим днем народження факультету, який відзначається щорічно 1 квітня. Оля майстерно робила оформлення цього свята.

Зараз Оля Драгомир секретар комітету комсомолу з ідеологічної роботи. Вона поважно і чуйно ставиться до товаришів, вміє вирішити складну ситуацію, допомагає словом і ділом, незважаючи на велику зайнятість. Як це чудово, коли поруч є люди, на яких можна рівнятися, підтримку яких відчуваєш в повсякденному житті.

Л. МАСЛЕНИНОВА,
студентка IV курсу мехмату.

СТУДЕНТСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

В м. Ровно в Українському ордена Дружби народів інституті інженерів водного господарства відбулась республіканська студентська конференція «Студенти вузів УРСР — Продовольчій програмі».

В роботі конференції також взяли участь делегати з Москви, Дагестану, Казахстану. ОДУ на конференції представляли студенти IV курсу, які спеціалізуються на кафедрі грунтознавства і географії грунтів, — О. Жогно, В. Кугут, А. Разумов, А. Савельєв.

Було заслухано багато цікавих доповідей, практичних рекомендацій з різноманітних аспектів використання меліоративних земель, оскільки питанню меліорації грунтів надається велика увага.

Студентами ОДУ були подані доповіді, які пов'язані з дослідженнями, що проводились під час проходження виробничої практики. Тематика доповідей пов'язана з проблемою використання меліоративних земель, зокрема впливу зрошення на властивості і родючість чорнозему півдня України.

За підсумками конференції студент ОДУ А. Разумов посів II місце.

А. САВЕЛЬЄВ,
студент IV курсу геофаку.

В СІМ'Ї ВОЛЬНІЙ, НОВІЙ

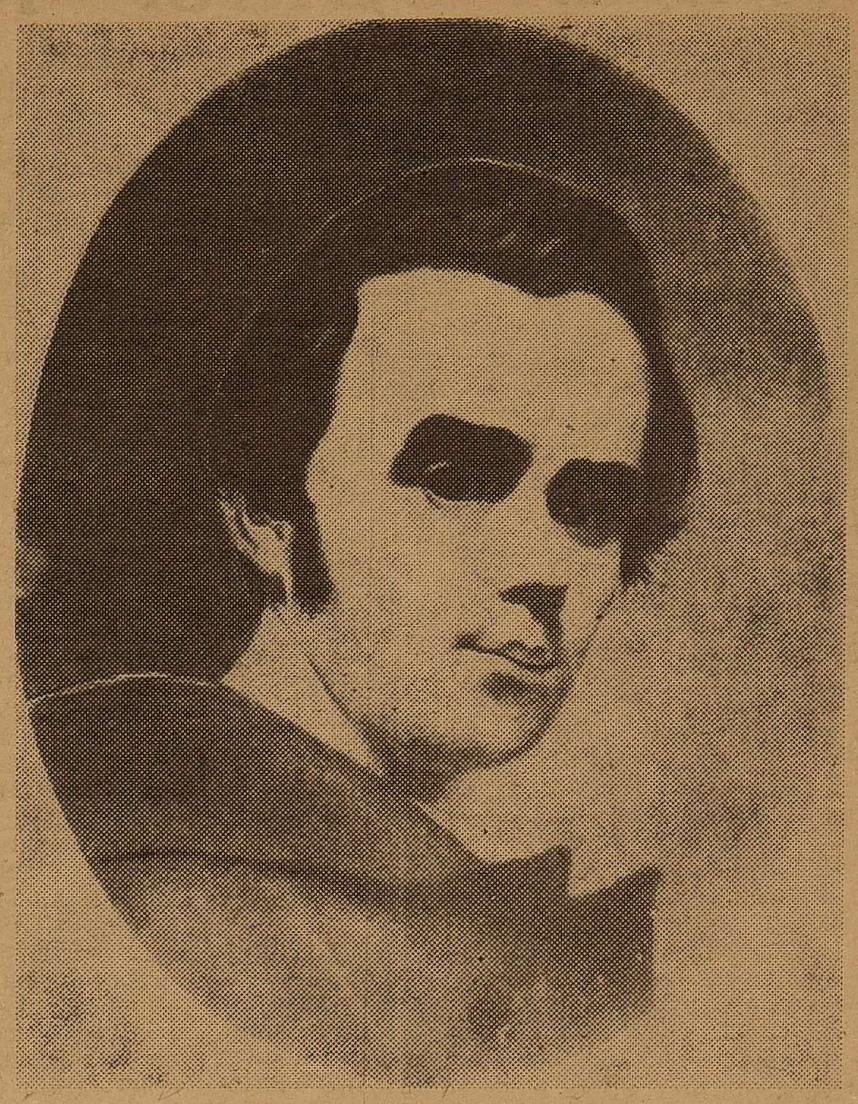

Як в цьому році проходитиме Всесоюзне літературне художнє свято, присвячене Тарасу Григоровичу Шевченку, розповідає секретар правління Союзу письменників України, лауреат Державної премії УРСР імені Т. Г. Шевченка Борис Олійник:

— 9 березня, на порозі весни, в день народження Кобзаря, почнеться в Києві щорічне літературно-художнє свято. Цього разу воно збігається з 170-річчям великого сина України, великого поета і громадянина.

9 березня відбудеться урочисте відкриття свята в палаці культури «Україна». На слідуючий день святкування прийде на Тарасову землю — Черкащину. Огляд музею Т. Г. Шевченка і великий літературно-художній вечір в Каневі, вечори в інших містах і селищах шевченківського краю, поїздки до села Моринці, де Тарас народився, і в Шевченково, де розпочалась «шкільна наука» майбутнього поета.

Одночасно святкування пройдуть в інших містах республіки, Дні літератури, присвячені Т. Г. Шевченку, мітинги, зустрічі в бібліотеках — в Донецьку. Літературні вечори — в Чернігівському педагогічному інституті ім. Т. Г. Шевченка і в Ніжинському пединституті, зустрічі в обласній бібліотеці, в школах і профтехучилищах на Чернігівщині. Концерти, виставки у Львові. Географія свята включає Харків, Дніпропетровськ, Одесу.

В Одеському літературному музеї відбудеться університетська наукова конференція, присвячена Т. Г. Шевченкові.

Державний музей українського образотворчого мистецтва УРСР познайомить своїх відвідувачів з творами художників — лауреатів Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка. Розпочнеться виставка робіт, висунутих на здобуття Шевченківської премії 1984 року. Це пам'ятник Кобзарю в казахському місті Шевченко, створений скульпторами М. Вронським, В. Сухенко і архітектором Є. Федоровим, а також цикл творів на історико-революційну і військово-патріотичну тему живописця В. Шаталіна.

Союз кінематографістів республіки і Госкіно УРСР організують кінофестиваль, присвячений Т. Г. Шевченкові. За ініціативою українського театрального товариства, Міністерства культури України в березневому репертуарі сценічних колективів визначне місце займуть драма Кобзаря «Назар Стодоля», інсценівки його поем, а також п'єси І. Кочерги, О. Ільченко, С. Голованівського, М. Зарудного, Ю. Щербака, які розповідають про різні етапи життя і творчості поета.

За повідомленням Міністерства освіти УРСР в школах, педагогічних інститутах і училищах республіки в рамках свята відбудуться Шевченківські уроки, літературно-художні вечори.

Делегації українських письменників і діячів мистецтв, гості свята виїдуть до Ленінграда, Вільнюса, Оренбурга, Орська, в Казахську РСР. Жагуче, палке слово Кобзаря, хвилюючі слова про нього звучатимуть над всією країною.

20 березня свято «В сім'ї вольній, новій» досягне Москви. В Колонному залі воно урочисто завершиться великим літературно-художнім вечором.

Знов і знов прийде до мільйонів людей Тарас Шевченко, натхненний співець сім'ї вольної, нової, самовіданий борець за непорушність цієї родини. Кожний рядок і кожний свій день Кобзар присвятив народу і тому живе і житиме в ньому вічно.

Слідуючий номер газети «За наукові кадри» вийде 16 березня.

Редактор В. НІКОЛАЄВ.

ПИШІТЬ НАМ: 270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ: Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ: телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитета комсомола Одесского государственного университета им. Мечникова. (На украинском языке).

Друк. тип. «Чорноморська комуна» Одеського обкому КП України, вул. Пушкінська, 32. Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 аркуша формату газети «Правда» Зам. № 2868.